

MİMARİDE SİMGESELLİK I

ARCH365 · Architecture

General information

Semester	5
Type	Elective
Theory / Practice / Lab	3 / 0 / 0
ECTS	3
Mode of study	Birinci Öğretim
Instructor	Dr. İlkay GÖÇMEN
Prerequisite courses	Ön koşul yoktur.
Internship status	Yok

Course objectives

Bu dersin amacı; mimarlık tarihi boyunca mekân, kütle, form ve tezeyinat aracılığıyla ifade edilen simgesel dilin, sembolizmin ve anıtsallığın gelişim sürecini incelemektir. Tarih öncesi dönemlerden günümüz çağdaş mimarisine kadar din, iktidar, mitoloji, kozmoloji ve ideolojinin mimari mekâna nasıl yansıdığını çözümlemek; öğrencilerin mimari yapıları ve kent strüktürlerini yalnızca fiziksel ve işlevsel nesneler olarak değil, taşıdıkları anlamsal, simgesel ve kültürel kodlar çerçevesinde eleştirel bir bakış açısıyla okuma ve değerlendirme becerisi kazanmalarını sağlamaktır.

Course content

Bu ders; mimaride simgesellik ve anlam kavramına kuramsal giriş ile başlayarak tarih öncesi, Mezopotamya, Antik Mısır, Yunan ve Roma mimarisindeki kutsal, anıtsal ve iktidar sembolizmini ele alır. Erken Hristiyan, Bizans, İslam, Anadolu Selçuklu ve Osmanlı mimarlığındaki simgesel mekân kurguları, saray ve temsil yapıları incelenir. Avrupa’da Rönesans, Barok ve Neoklasisizmdeki anıtsallık anlayışı değerlendirilerek; Modernizm, Postmodernizm ve Çağdaş mimarlıkta değişen simge kavramı ile simgeye dönüşen yapıların anlamsal çözümlemeleri eleştirel bir yaklaşımla analiz edilir.

Resources

1. Eco, U. (2016). Açık yapıt (P. Savaş, Çev.). Can Yayınları.
2. Norberg-Schulz, C. (2006). Varlık, mekân ve mimarlık (A. Uşşaklıgil, Çev.). YEM Yayın.
3. Roth, L. M. (2011). Mimarlığın öyküsü: Öğeleri, tarihi ve anlamı (E. Akça, Çev.). Kabalcı Yayınevi.
4. Broadbent, G., Bunt, R., & Jencks, C. (Eds.). (1980). Signs, symbols, and architecture. John Wiley & Sons.
5. Eliade, M. (2017). Kutsal ve dindışı (M. A. Kılıçbay, Çev.). Doğu Batı Yayınları.
6. Giedion, S. (2015). Mimarlıkta zamansallık, mekân ve yapı (B. Madra, Çev.). YEM Yayın.
- Jencks, C. (2014). Post-modern mimarlığın dili (C. Güzer, Çev.). YEM Yayın.
7. Kuban, D. (2016). Mimarlık kavramları: Kuramsal bir düşünce alanına giriş (9. bs.). YEM Yayın.
8. Lefebvre, H. (2014). Mekânın üretimi (I. Ergüden, Çev.). Sel Yayıncılık.

Other recommended points

Öğrencilerin haftalık ders konularına girmeden önce, önerilen temel kaynaklardaki (özellikle sembolizm, mimarlık kuramı ve kutsal mekân üzerine) okumaları tamamlamaları ve derse aktif tartışma bilinciyle katılmaları önerilir. Mimari yapıların yalnızca kütsel/formel özellikleri değil; cephe tezyinatları, plan şemaları, ışık ve malzeme kullanımları üzerinden taşıdıkları simgesel anlamların görsel sunumlar ve grafik analizler eşliğinde çözümlenmesi tavsiye edilmektedir.

Learning outcomes

1	Mimarlıkta simgesellik, anlam ve işaret sistemlerinin temel kuramsal çerçevesini kavrayarak tarih öncesi, Mezopotamya ve Antik Mısır kültürlerindeki kutsal ve kozmolojik mekân kurgularını analiz eder.
2	Antik Yunan, Roma, Erken Hıristiyanlık ve Bizans mimarisindeki ideal düzen, iktidar göstergesi ve anıtsallık anlayışlarının simgesel dillerini karşılaştırmalı olarak değerlendirir.
3	İslam, Anadolu Selçuklu ve Osmanlı mimarlık geleneklerinde din, saray ve kamusal alan ekseninde üretilen simgesel mekân ve temsil kurgularını sorgular.
4	Avrupa mimarlığında (Rönesans, Barok, Neoklasisizm) ve modern mimarlık akımlarında anıtsallık ile ideoloji arasındaki ilişkiyi kuramsal bağlamda ele alır.
5	Postmodernizm ve çağdaş mimarlık pratiklerinde değişen simge kavramını ve kentsel ölçekte simgeye dönüşen yapıları eleştirel bir yaklaşımla sentezler.

Weekly topics

Week	Subject
------	---------

1	Mimarlıkta Simgesellik: Kavrama Giriş
2	Tarihöncesi Mimarlıkta Simgesellik
3	Mezopotamya: Tanrı, Kent ve İktidar
4	Antik Mısır: Ölüm ve Sonsuzluk
5	Antik Yunan: İdeal Düzen ve Kutsal Mimarlık
6	Antik Roma: İmparatorluğun Mimari Sembolizmi
7	Erken Hristiyan ve Bizans Mimarisi
8	Ara Sınav
9	İslam Mimarisinde Simgesellik
10	Anadolu Selçuklu Mimarisinde Simgesellik
11	Osmanlı Mimarisinde Simgesellik
12	Saray, İktidar ve Temsil
13	Avrupa’da Anıtsallık: Rönesans, Barok ve Neoklasisizm
14	Modern Mimarlıkta Simgesellik
15	Postmodernizm ve Çağdaş Mimarlıkta Simgesellik ve Simgeye Dönüşen Yapılar
16	Final Sınavı

Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri

Event	Number	Percentage
Ev Ödevi	1	%32
Ara Sınav	1	%68

Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri

Event	Number	Percentage
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%100

Yarıyıl(yıl) içi etkinliklerin ve yarıyıl(yıl) sonu sınavının başarı notuna katkısı

Event	Number	Percentage
Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri	0	%60
Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	0	%40

ECTS workload

Event	Number	Duration (hours)	Total (hours)
Okuma	15	2	30
Final Sınavı	1	2	2
Ev Ödevi	1	8	8
Derse Katılım	14	3	42
Bireysel Çalışma	6	1	6
Ara Sınav	1	2	2
Total workload / ECTS			90 hours · 3 ECTS